

De Vries, Luite Piet *Dierenarts, Algemeen secretaris van de gezondheidscommissie voor Dieren van het Landbouwschap*

(15 mei 1895 te Frederiksoord, gemeente Vledder – 10 juli 1960 te 's Gravenhage)

Zoon van Jan Luite de Vries, architect en opzichter der gebouwen van de Maatschappij der Weldadigheid te Frederiksoord, en Hendrikje van der Sloot. Hij werd geboren in één van de huisjes die anno 2009 deel uitmaken van het lokale museum 'De Koloniehof' te Frederiksoord*. Gehuwd (19 november 1925) met Jacoba Arnoldina Cornelia Josephina Augustijn**, geboren op 22 juli 1902 te Roosendaal en Nispen. Uit dit huwelijk werden 2 kinderen geboren, een dochter Jacoba Hendrika (7-11-1926) en een zoon Jan Arnoldus (4-08-1930).

* Dit geboortehuis ligt aan dezelfde laan waar 104 jaar later schrijver dezes, zijn kleinzoon Erik Jan Tjalsma, dierenarts, een verwijskliniek voor gezelschapsdieren oprichtte.

** Een studie- en jaargenoot van de Vries, Dr W.H.F.C. Majoewsky, dierenarts, trouwde een zus van Jacoba Augustijn.

Opleiding

De Vries volgde zijn middelbare schoolopleiding op de Rijks-HBS aan het Zaailand te Leeuwarden (diploma 1914)

Tijdens de mobilisatie in de eerste Wereldoorlog diende hij in het leger aanvankelijk als reserve tweede luitenant der infanterie, gelegen te Ede, en later als reserve kapitein van speciale dienst. In 1917 begon hij zijn studie aan de Veeartsenijkundige Hogeschool te Utrecht (diploma 1922).

Loopbaan

Tijdens zijn studietijd was De Vries twee achtereenvolgende jaren rector van de veeartsenijkundige studentenvereniging Absyrtus (1920 en 1921); hij woonde op kamers in de Bouwstraat.

Na zijn studie praktiseerde hij vanaf 1922 in Franeker. Na 12 jaar verliet hij de praktijk om zijn verdere loopbaan te vervullen met ambtelijke functies. De Vries werd in 1934 Keuringsdierenarts en tevens adjunct-directeur van het gemeentelijke abattoir te Amersfoort, vanaf 1938 bekleedde hij dezelfde functie – zij het meer belast met de buitendienst - in de gemeente Leiden. Tijdens de mobilisatie eind 1939 heeft hij keuringswerkzaamheden gedaan ten behoeve van de voedselvoorziening van het Nederlandse leger.

Op 15 juni 1941 werd hij benoemd tot Inspecteur Veeartsenijkundige Dienst in het district Friesland te Leeuwarden. Onder moeilijke omstandigheden gedurende de Duitse bezetting legde hij zich onder andere toe, zo goed en zo kwaad als het kon, op de tuberculosebestrijding in Friesland. Hij gaf leiding aan de proefelingen met het eerste in Nederland bereide mond- en klauwzeervaccin op bedrijven in de gemeenten Nijland, Tjalhuizum, Folsgara en Ysbrechtum (juni 1942).

Na de oorlog werd hij op 1 mei 1946 benoemd tot Inspecteur van de Veeartsenijkundige Dienst en tevens Inspecteur van de Volksgezondheid, in algemene dienst, te 's-Gravenhage.

In dat zelfde voorjaar werd door de Maatschappij voor Diergeneeskunde de Voorlichtingscommissie tuberculosebestrijding ingesteld, waar hij lid van werd.

Uiteindelijk volgde de Vries op 1 maart 1949 P.J.'t Hooft P.Jzn. op als secretaris van de Gezondheidscommissie voor dieren van de Stichting voor de Landbouw. Deze commissie was geïnstalleerd op 10 december 1946.

Bij de transformatie van de Stichting voor de Landbouw in het Landbouwschap ging hij mee over in dezelfde functie. Op 21 maart 1958 was hij als bestuurslid aanwezig bij de

oprichtingsvergadering van de Stichting Diergeneeskundig Onderzoek (SDO).

In 1960, vlak voor zijn overlijden, had hij de volgende nevenfuncties: Voorzitter College van Directeuren van de Provinciale Gezondheidsdiensten; Secretaris tarievencommissie v.h. Landbouwschap; Lid Gezondheidsraad; Lid Deconstructieraad; Lid Bestuur Stichting C.D.I.(Centraal Diergeneeskundig. Instituut); Lid Nationaal Fonds Rundertuberculosebestrijding; Lid Commissie Runderhorzelbestrijding; Lid T.N.O. afdeling Diergeneeskunde; Lid Commissie van overleg Veterinaire Verkenning; Lid Commissie Bestrijdingsmiddelen v.h. Landbouwschap; Lid Commissie Bestrijdingsmiddelen v.h. Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, afdeling Gezondheidszorg; Voorzitter Commissie gezondheidszorg Paarden v.h. Landbouwschap; Lid Permanent Nationaal Comité van de Internationale Diergeneeskundige Congressen; Lid Internationaal Congres 'Voortplanting bij dieren'; Adviserend lid Bestuur Stichting Veearbitrage; Adviserend lid Federatie Bonden K.I. in Nederland; Adviserend lid Stichting Bloedgroepen onderzoek; Adviserend lid Bureau In- en Uitvoer Sperma.

Als militair was hij Oud reserve kapitein voor speciale diensten van het dienstvak van de Intendance.

Verdiensten

De Vries heeft zich als secretaris van de gezondheidscommissie erg ingezet voor de samenwerking tussen het Landbouwschap, de Maatschappij voor Diergeneeskunde, de (Provinciale) Gezondheidsdiensten en de toen aanwezige circa 700 dierenartsen. Hij speelde een belangrijke rol in de landelijke tuberculosebestrijding, waar hij de drijvende kracht was achter het zgn. Vijfjaren plan (1951-1956). Dit programma was opgesteld door de Gezondheidscommissie van de Stichting voor de Landbouw met het doel om de runderstapel in geheel Nederland tuberculosevrij te maken. Voorts richtte hij zich tevens op de bestrijding van Abortus Bang (brucellosis) bij het rund en later op de georganiseerde dierziektenbestrijding bij het varken.

Publicaties

-- Monografie:

'*De rundertuberculose bedwongen*', uitgegeven door het Landbouwschap. 's-Gravenhage, 1956).

-- Oorspronkelijke artikelen:

"De paratuberculose in Friesland", *Tijdschrift voor Diergeneeskunde*, 60, 352, 1933.

"Thrombose in het achterste vertakkingsgebied van de aorta", *TvD*, 63, 541, 1936.

"Een drietal gevallen van leucose", *TvD*, 63, 541, 1936.

"Enkele grepen uit den arbeid van den keuringsarts", *TvD*, 64, 240, 1937.

"Sectiebeeld van een koppeltje wegens pest in nood geslachte biggen", *TvD*, 64, 349.

"Tuberculose", *TvD*, 64, 731.

"Paratyphusbacillen bij een rund met endocarditis", *TvD*, 64, 1042.

"Tuberculine en tuberculinaties", *TvD*, 74, 109, 1949.

-- Tussen 1927 en 1948 heeft L.P.deVries 100 referaten in het Tijdschrift voor Diergeneeskunde geschreven.

Onderscheidingen

Op 29 april 1960 is Luite Piet de Vries benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

Referenties

Veterinaire Studenten Almanak, Utrecht, 1921 en 1922.

Diergeneeskundig Jaarboek 1960, 199.

D. Rempt, D. 'In memoriam' *Tijdschrift voor Diergeneeskunde*, 85, 1057-1058, 1960

W.A. de Haan 'In memoriam' *ibidem*, 1058-1059, 1960

Verhoeff, P. *Streng wetenschappelijkheid en praktische zin.* (Rotterdam, 2005), 112, 124

Gedenkboek van de 's Rijks Hoogere Burgerschool te Leeuwarden bij haar vijftig-jarig bestaan in 1917 (Leeuwarden 1918), 184

(E. J. Tjalsma)